

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЯ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ,
НАУЦІ ТА ВИРОБНИЦТВІ»
ПРИСВЯЧЕНУ 100-РІЧЧЮ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ВСП
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ**

**ВСП «МУКАЧІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП
УКРАЇНИ»**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
"INNOVATION IN EDUCATION,
SCIENCE AND PRODUCTION".
DEDICATED TO THE 100th
ANNIVERSARY OF THE
ESTABLISHMENT VSP OF
«MUKACHIV PROFESSIONAL
COLLEGE» NUBIP OF UKRAINE**

**САСКАЧЕВАНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ, САСКАТУН,
КАНАДА**

24-26 листопада 2021 року

м. Київ

УДК 581.145

**ПРОДУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ОСОБЛИВОСТІ
ВИРОЩУВАННЯ ЧУМИЗИ (*SETARIA ITALICA SUBSP. ITALICA L.*)**

Деревінська І.М., ОС «Магістр»

Гончар Л.М., кандидат с.- г. наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Чумиза або італійське просо (*Setaria italica maxima* L.) – є цінною і перспективною культурою для посушливого клімату, що обумовлено досить високим біологічним потенціалом рослини, універсальністю її використання, невибагливістю до умов росту та розвитку, відмінною кормовою якістю зерна, зеленої маси, сіна та сінажу. Особливого значення вона набуває при вирішенні продовольчої проблеми в умовах глобального потепління клімату, яке спостерігається в останні роки.

Значну господарську цінність представляє чумизна солома. По вмісту білкових речовин солома чумизи перевищує солону вівса і проса. Солома чумизи містить 8-9% білка і 2% жиру. Хімічний склад соломи чумизи (% до абсолютно сухої речовини): цукор 8; протеїн 7; клітковина 20. У солоні чумизи на долю листків приходиться 50-56% від загальної ваги соломи. Це вказує на високі кормові якості чумизної соломи, тому що листки краще поїдаються тваринами і засвоєння поживних речовин, що містяться в них вище, ніж у стеблах. Середньохімічний склад зерна (%): вода 14; протеїн 7; жир 5,2; клітковина 7; зола 2; безазотисті екстрактивні речовини 57,9.

На сьогоднішній день вирощування чумизи, є економічно вигідним для сільгоспвиробників степового регіону, оскільки витрачається мало посівного матеріалу чумизи на 1 га приблизно 3,6-5 кг, при врожайність мінімальній врожайність чумизи – 4,3 т/га.

Головною метою наших досліджень було розробити науково-обґрунтовані рекомендації сільськогосподарському виробництву для підвищення урожайності чумизи в умовах північного Степу України.

При нормі висіву до 2 та 3 млн/га показники урожайності відповідно склали: за рядкового способу сівби 30 см – 30,8 та 25,7 т/га, що перевищувало контроль на 8,0 та 2,9 т/га.

Встановлено, що за подальшого збільшення норми висіву до 4 млн./га урожайність зеленої маси чумизи знаходилася в межах контрольного варіанту. Як показали наші дослідження, оптимальні умови склалися на варіантах за рядкового способу сівби за ширини міжряддя 30 см при нормі висіву 2 млн./га, що в середньому по роках забезпечили урожайність зеленої маси чумизи 30,8 т/га, що перевищували ділянки контролю в межах 25,9%.

Встановлено, що показники урожайності зерна чумизи по роках досліджень різнилися між собою. Встановлено, що досліджувані показники в 2020 році були дещо нижчими у порівнянні до показників урожайності 2021 року, оскільки останній забезпечив більш сприятливі умови для вегетації рослин чумизи, що в подальшому відобразилося на урожайності культури.